

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 35 §:n mukaisesta lupahakemuksesta.

LUVAN HAKIJA

Tornion Rakennussora Oy (0687413-9)

LAITOS/TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Tornion Rakennussora Oy hakee maa-aineslupaa soran ja hiekan ottamiseen sekä ympäristölupaa maa-aineksen murskaamiseen. Kyseessä on ottamisalueen lopulliseen maisemointiin tähtäävä ns. maisemointilupa.

Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijaitsee Tervolan kunnan Sihtuunan kylän Petäjämaassa tilalla Ulkometsä RN:o 845-402-13-269 (Havukka-ahon sora-alue).

Toiminta-alueen koordinaatit P 7341528 ja I 395040 (ETRS-TM35FIN).

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liite 1 taulukko 2 kohta 7 e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kiinteä murskaamo tai sellaiselle tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää, ovat lupavelvollisia. Koska toiminta sijoittuu tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa, on hakemuksen mukaiseen toimintaan oltava ympäristölupa. (YSL 28 §)

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. (MAL 7 §)

Ympäristönsuojeluasetuksen mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee maa-aineksen murskaamista koskevan ympäristölupa-asian. (YSL 27 §, YSA 2 §)

Rovaniemen kaupungin ja Tervolan kunnan välisen sopimuksen mukaan Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen hoitaa Tervolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät.

Rovaniemen kaupungin hallintosäännön mukaan Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

LUPAHAKEMUKSEN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille 16.2.2026. Hakemusta on täydennetty 2.3.2026, 27.5.2026 ja 27.7.2026. Alkuperäinen lupahakemus on vuodelta 2024, mutta kyseinen lupahakemus muutettiin ns. maisemointilupahakemukseksi ja hakemuksen kokonaisottomäärää pienennettiin.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Meri-Lapin ympäristölautakunta on myöntänyt alueelle maa-ainesluvan 25.2.2024 ja ympäristöluvan 29.6.2018. Molemmat luvat ovat päättyneet 30.6.2024.

Luvan hakija omistaa hakemuksen mukaisen alueen.

Alueella ei ole kuntatason kaavoja. Länsi-Lapin maakuntakaavassa toiminta-alue sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M) ja tärkeälle tai vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella. Kaavassa alueella on myös merkintä maa-ainesten ottamisalue (EO), mutta merkinnän tarkoittamaa aluetta ei kuitenkaan ole tarkemmin rajattu kaavakarttaan. Länsi-Lapin maakuntakaavan laatimisen aikaan EO-merkinnällä on tarkoitettu vain tuolloin olemassa ollutta maa-aineslupaa ja ottamistoimintaa.

LAITOKSEN SIJAINNITPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijaitsee Sihtuunan kylässä, noin 11,5 km Tervolasta pohjoisluoteeseen. Kulkuyhteys toiminta-alueelle tapahtuu Varejoentien kautta. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 500-600 m etäisyydellä toiminta-alueelta. Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijoittuu vedenhankintaa varten tärkeälle Petäjämaan pohjavesialueelle (1284504). Pohjavesialueella on Meri-Lapin Vesi Oy:n sekä Tervolan Energia ja Vesi Oy:n vedenottamot. Lähin merkittävä vesistö on Varejoki noin 540 m etäisyydellä lännessä. Toiminta-alueelta noin 1,15 km pohjoisluoteeseen sijaitsee Palojätkän ja noin 1,7 km pohjois-koilliseen Sihtuunan valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Toiminta-alueen läheisyydessä ei ole muita suojelukohteita. Lähin muinaismuistolain mukainen kohde sijaitsee noin 150 m etäisyydellä hakemuksen mukaiselta alueelta. Tornionlaakson museon on tehnyt alueelle tarkastuksen syksyllä 2024, eikä alueelta löytynyt uusia muinaismuistolain mukaisia kohteita ja museon näkemyksen mukaan maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämiselle ei ole estettä. Petäjämaan maa-ainesalueilla on havaittu törmäpääskyjä. Törmäpääsky on luonnonsuojelulailla rauhoitettu ja erittäin uhanalaiseksi arvioitu lintulaji, joka pesii yhdyskuntina mm. hiekkakuoppien seinämissä ja muissa hiekkatörmämissä. Toiminta-alueelle ei sijoitu luonnonsuojeluohjelmien alueelle, luonnonsuojelualueille, Natura 2000-verkoston alueille tai näiden läheisyyteen.

TOIMINTA

Maa-aineslupaa haetaan viiden (5) vuoden aikana toteutettavalle yhteensä 70 000 m³ suuruiselle soran ja hiekan otolle. Hakemuksen mukaan suunniteltu ottamistaso on +61.00 (N2000). Alueella on aikaisemman ottamistoiminnan vuoksi hieman syvempiä kohtia, jotka tullaan täyttämään alueelta saatavilla puhtailla maa-aineksilla alimpaan ottotasoon. Hakemuksen mukaan ottamissyvyys on 0-11 m. Ottamisalueen pinta-ala on 3,9 ha, varastointi- ja tukitoiminta-alueen pinta-ala 0,8 ha sekä varastointialueena toimineen maisemoitavan alueen pinta-ala noin 6,4 ha. Maa-aines käytetään maisemoinnin lisäksi betonituotantoon.

Ympäristölupaa haetaan maa-aineksen murskaamiseen. Hakemuksessa esitetään seuraavia toiminta-aikoja: murskaus arkipäivisin (ma-pe) klo 7.00-18.00 välisenä aikana sekä kuormaaminen ja kuljetus päivisin (ma-la) klo 6.00-20.00 välisenä aikana. Maa-ainesten murskausta toteutetaan tuotantojakso -tyyppisellä toiminnalla ja tuotantojaksoja arvioidaan olevan vuosittain 0-3 kertaa. Murskauslaitos on sijoitettuna ottoalueelle vain murskaustyön tuotantojakson aikana, arviolta noin 0-6 kk/vuosi. Alueelta murskattavan maa-aineksen määrä on keskimäärin noin 15 000 tonnia vuodessa ja maksimissaan 30 000 tonnia vuodessa.

Maa-ainekset murskataan esimerkiksi kolmivaiheisella murskauslaitoksella, jota syöttää pyöräkuormaaja ja lajitellaan maa-ainestuotteittain ottoalueen pohjalle. Ylisuuret kivet tarvittaessa rikotetaan ennen murskausta esim. hydraulisella

iskuvasaralla varustetulla kaivinkoneella. Varastokasat ovat ottamisalueen tai varastointi- ja tukitoiminta-alueen pohjalla, mistä kuorma-autoon on helppo ja logistisesti järkevää maa-ainekset lastata. Varastokasoja ei säilytetä alueella yli kolmea vuotta.

Turvallisuus ja liikenne

Kulkuyhteys toiminta-alueelle tapahtuu Varejoentien kautta. Toiminta-alueelle johtavat tiet ovat sorapintaisia. Maa-ainesten kuormaamista ja kuljetusta tehdään ympärivuotisesti. Lupaliikenteen päivittäisen liikennemäärän arvioidaan olevan 0-30 käyntiä/vrk. Toiminta-alueelle johtavalla tiellä on puomi ja tien varrelle asennetaan maa-ainesten ottamistoiminnasta kertovat varoituskyltit.

Polttoaineet ja kemikaalit sekä niiden varastointi

Tuotantotoiminnan vaatimat polttoaineet varastoidaan lukituissa kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu ylitäytönestimillä. Tankkauslaitteistot on varustettu sulkuventtiileillä. Polttoaineita voidaan myös varastoida säiliöautossa. Polttoaineita ja öljytuotteita varastoidaan alueella vain toiminta-aikana ja varastojen koko pidetään minimissään. Polttoaineiden ja öljyjen säilytykset sekä tankkaukset suoritetaan tukitoiminta-alueella. Alueella käytettävien ja varastoitavien kemikaalien määrät on esitetty taulukokossa 1.

Taulukko 1. Toiminta-alueella varastoitavat kemikaalit.

Kemikaali	Keskimääräinen kulutus	Maksimikulutus	Varastointipaikka
Kevyt polttoöljy	0,9 t/a	3 t/a	Säilytys alueen ulkopuolella tai varastointialueella, tuodaan paikalle tarvittaessa säiliöautolla
Öljyt	0,1 t/a	0,2 t/a	Säilytys alueen ulkopuolella tai varastointialueella, tuodaan paikalle tarvittaessa

Energian käyttö

Murskauslaitoksen käyttöenergia tuotetaan aggregaatilla. Arvio sähkönkulutuksesta on 0,5 GWh/a.

Veden käyttö

Pölyntorjuntaan käytettävä vesi tuodaan paikalle säiliöautolla.

Toiminnassa syntyvät jätteet

Toiminnassa syntyy vähäinen määrä sekajätettä, vaarallista jätettä ja käymäläjätettä, jotka kerätään omiin astioihin ja toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn. Ylijäämamaat ja maisemointiin kelpaamattomat maat hävitetään asianmukaisesti maankaatopaikalle. Pienten ja välttämättömien huoltotoimenpiteiden yhteydessä syntyneet

vaaralliset jätteet säilytetään lukitussa kontissa merkityissä astioissa ja ne toimitetaan mahdollisimman pikaisesti jätteen käsittelylaitokselle. Taulukossa 2 on esitetty toiminnassa syntyvien jätteiden määrät, varastointi ja toimituspaikat.

Taulukko 2. Toiminnassa syntyvät jätteet.

Jätenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Varastointi	Toimituspaikka
Sekajäte	200	Keräysastiat	Kunnallinen jätekeräys
Käymäläjäte	200	Johdetaan umpisäiliöön	Kunnallinen jätekeräys
Vaarallinen jäte	50-100 l	Kerätään suljettuihin, merkittyihin astioihin lukittuun konttiin	Toimitetaan käsittelypisteeseen
Metalliriomu	0-200 kg	Kerätään kuormalavalle	Toimitetaan metallinkierätykseen

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakemuksen mukainen alue on vanhaa maa-ainesten ottamisaluetta, josta puusto ja pintamaat on jo poistettu. Hakemuksen kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan alueella syntyy noin 1 000 m³ alueelta kuorittavaa pintamaata sekä kantoja ja hakkuutähteitä noin 50 m³. Kaivannaisjätteet käytetään hyväksi maisemoinnissa.

Alueen maisemointi ja jälkikäyttö

Ottamistoiminnan päätyttyä ottoalue palautetaan metsätalouskäyttöön. Ottamisalueen eteläpuolinen maisemoimaton 6,4 ha alue maisemoidaan mahdollisimman pian, kuitenkin 1-2 vuoden kuluessa. Ottoalue siistitään ja ottamistoiminnan aikana muodostuneet luiskat muotoillaan vähintään kaltevuuteen 1:3 ja kulmat pyöristetään. Ottamisalueen tiivistyneet kulkutiet möyhennetään kuohkeiksi ja alueen pohjatasoa voidaan tarvittaessa muotoilla hieman kumpuilevaksi, jotta se olisi maisemakuvaltaan mahdollisimman monimuotoinen ja ympäröivään luontoon sopiva kokonaisuus. Muotoiltaessa alueen pohjaa varmistetaan se, ettei se ole alinta ottotasoa alempana. Alueen muotoilussa hyödynnetään alueelta saatavia maa-aineksia ja varastoituja pintamaita. Pintamaita käytetään alueen verhoiluun sekä alueen pohjalla kasvualustana. Kasvualustaa rakennettaessa tulee huomioida, että se on tulevalle kasvustolle riittävän paksu ja kasvulle suotuisa. Paras lopputulos saavutetaan, jos alueelta kuoritut pintamaat voidaan levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä. Mikäli alue ei metsity luonnollisesti käytetään metsittämiseen alueelle ominaisten puulajien taimia.

HAKIJAN SELVITYS YMPÄRISTÖKUORMITUKSESTA JA SEN RAJOITTAMISESTA

Maa-ainesten murskauksesta aiheutuvia ympäristövaikutuksia ovat pölyäminen, melu ja värinä. Murskauslaitos on sijoitettuna ottamisalueelle vain murskaustyön tuotantajakson aikana, arviolta noin 0-6kk / vuosi. Murskaustyön mahdollisia ympäristöriskejä voi aiheutua poltto- ja voiteluaineista, pölyämisestä sekä melusta. Toiminta-aikojen ulkopuolisina aikoina alueella ei säilytetä poltto- ja voiteluaineita tai työko-

neita. Ottamistoiminnassa käytettävät koneet ja laitteet ovat uudehkoja ja määräaikaishuollettuja (BEP). Maaperään ja pohjaveteen kohdistuvien päästöriskien vaikutuksia torjutaan oma valvonnalla, sekä niin, että jokaisessa työkoneessa ja murskauslaitoksella on öljyntorjuntaan soveltuvaa materiaalia helposti saatavilla. Mikäli työkoneelle tulee jokin odottamaton vikatilanne, joka edellyttää välittömästi tehtäviä huoltotoimenpiteitä, käytetään työkoneen alla ennaltaehkäisevästi esimerkiksi öljynimeytysmattoa tai muuta maaperästä erottavaa vastaavaa alustaa maaperän ja pohjaveden likaantumisen estämiseksi.

Melu ja tärinä

Toiminnasta aiheutuu melua ainoastaan silloin, kun alueella on toimintaa. Toiminnassa melua syntyy murskauslaitoksesta ja työkoneista sekä alueelle kohdistuvasta kuljetusliikenteestä. Murskauslaitoksessa melua syntyy erityisesti esimurskaimesta ja seuloista sekä ylisuurten kivien rikotuksesta. Melutason ohjearvojen mukainen päiväajan (7.00 – 22.00) ekvivalenttitaso on 55db. Pintamaiden varastokasat ja maa-ainesten varastokasat voidaan sijoitella ottamisalueelle siten, että ne muodostavat meluvalleja lähimpien häiriintyvien kohteiden suuntaan melun torjumiseksi. Melua voidaan vähentää myös sijoittamalla murskauslaitos mahdollisimman alhaiselle tasolle, jolloin maaluiskat toimivat meluesteinä. Käytettäessä em. suojauskeinoja saadaan meluhaitta laskettua annettujen ohjearvojen alapuolelle. Kuljetusliikenteestä ja kuormaamisesta aiheutuva melu on verrattain matalaa melua ja sen määrää voidaan vähentää alentamalla ajonopeuksia. Toiminnasta aiheutuu lievää paikallista tärinää. Murskauslaitoksesta ja kuljetusliikenteestä aiheutuu tärinää ainoastaan murskauslaitoksen ja kulkutien välittömään lähiympäristöön ja ylisuurten kivien rikotuksesta aiheutuva tärinä ei leviä rikotettavan kiven ulkopuolelle. Tärinävaikutukset murskauksella, rikotuksella sekä kuormauksella ja kuljetuksella ovat hyvin paikallisia. Tällä ei katsota olevan vaikutuksia ympäristöön.

Päästöt ilmaan

Pölyämistä aiheutuu alueella tapahtuvasta liikenteestä ja maa-ainesten murskaamisesta. Liikenteestä aiheutuvaa pölyämistä esiintyy lähinnä lämpimänä vuodenaikana ja kuivalla säällä, jolloin pölyämistä voidaan ehkäistä tehokkaasti alentamalla ajonopeuksia, myös teiden kastelua voidaan tehdä tarvittaessa. Murskauslaitoksella syntyvää pölyä voidaan myös tarvittaessa vähentää lisäämällä koteloiteja. Toiminnassa käytetään EU-hyväksytyjä laitteita ja koneita. Uusissa koneissa on päästöt hyvin hallinnassa ja suhteellisen pieniä. Toiminnassa ilmaan pääsee hiukkasia 0,01 tonnia, typen oksideja 0,01 tonnia, rikkidioksidia 0,01 tonnia ja hiilidioksidia 10 tonnia vuodessa.

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Tankkaaminen ja polttoaineiden säilytys pyritään suorittamaan ottamisalueen ulkopuolella. Mikäli tämä ei ole mahdollista niin nämä toiminnot suoritetaan tukitoiminta-alueella. Tukitoiminta-alueella on saatavilla öljyntorjuntaan soveltuvaa materiaalia esim. imeytysturvetta. Käytettävät polttoaine- ja voiteluainesäiliöt ovat kaksoisvaipallisia tai kiinteästi valuma-altaallisia lukittavia ja ylitäytönestimillä varustettuja säiliöitä, jolloin saadaan mahdolliset riskit minimoitua. Polttoaineita säilytetään osin

myös säiliöautossa. Tankkaaminen suoritetaan aina valvotusti, jotta mahdollisen riskin toteutuessa päästöt ovat mahdollisimman pieniä, korkeintaan muutamia litroja.

Jätevedet ja päästöt vesiin ja viemäriin

Toiminnassa ei synny jätevesiä, ellei alueelle tehdä sosiaalityötiloja. Sosiaalityötiloista jätevedet johdetaan suljettuun säiliöön, jonka loka-auto voi tyhjentää tarvittaessa ja toimittaa jätevedet edelleen jätevedenpuhdistamoon.

ARVIO TOIMINNAN VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN

Ottamisalue sijoittuu Petäjämaan (1284504) vedenhankintaa varten tärkeälle pohjaviesialueelle (1-luokka). Alue on kokonaisuudessaan ottoalueen alalta avattu tyyppillinen sora- ja kiviluokan alue. Alueen ja ottosuunnitelman huolellisella suunnittelulla huomioidaan ympäristöön kohdistuvat vaikutukset. Näitä vaikutuksia pyritään kaikin keinoin hillitsemään. Toiminnalla ei vaikutuksia yleiseen viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen. Alue on ollut jo pitkään ottoalueena ja toiminnan loppuessa on tarkoitus, että alue on kauttaaltaan maisemoitu ja voidaan palauttaa metsätaloustuotantoon. Toiminnalla ei ole vaikutuksia luontoarvoihin. Toiminta-alueella saattaa olla törmäpääskyjen pesiä, johtuen korkeista hiekkatörmistä. Jos toimija huomaa alueella törmäpääskyn pesintää niin toiminta tullaan keskeyttämään pesinnän ajaksi. Toiminnalla ei vaikutuksia vesistöön tai sen käyttöön. Vaikutuksia ilmanlaatuun voi olla pölyämisestä johtuen. Tämän katsotaan kuitenkin olevan paikallista eikä haittaa alueen asutusta millään tavalla. Toiminnalla ei vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen. Pohjaveden korkeuteen verrattuna tulee jäämään yli 5 metrin suojakerros koskemattomaa maata, joka suojaa pohjavettä likaantumiselta. Ylisyvät kohdat, jotka syntyneet aikaisemman oton aikana korotetaan tasoon +61.00 alueelta saatavilla puhtailla maa-aineksilla.

TOIMINTAAN LIITTYVÄT YMPÄRISTÖRISKIT, ONNETTOMUUKSIEN ENNALTAEHKÄISY JA VARAUTUMINEN POIKKEUKSELLISIIN TILANTEISIIN

Polttoaineen tai öljyn valuminen maastoon on varmaankin vakavin riski. Tähän suojaudutaan tankkausalueen rakentamisella. Kaikissa käytettävissä koneissa tulee olla öljyntorjuntavälineistöä, jotta mahdollinen vuoto saadaan otettua talteen ja ympäristö suojattua. Mahdollisen haitta-ainepäästön tapahtuessa, onnettomuuden torjuntatoimet aloitetaan välittömästi. Murskauslaitoksella on aina käytettävissä imeytysturvetta, johon haitta-aineet pyritään imeyttämään välittömästi. Pilaantuneet maa-ainekset kuormataan kaivinkoneella kuorma-autoon ja kuljetetaan, niin pian kuin se on mahdollista, ongelmajätelaitokselle asianmukaisesti hävitettäväksi. Tapahtuneesta vahingosta ilmoitetaan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Lupa- ja valvontavirastolle sekä tarvittaessa pelastusviranomaiselle.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käyttötarkkailuna tehdään työvuorojen alussa koneiden tarkastukset, jota jatketaan silmämääräisesti koko toiminnan ajan. Päästö- ja vaikutustarkkailuna tehdään pohjaveden tarkkailua 2-4 kertaa vuodessa ja pohjavesinäyte otetaan kerran vuodessa. Öljyjen ja polttoaineiden kulutusta tarkkaillaan ja verrataan tuotettuun maa-aineksen määrään. Pohjavesinäytteen ottoon käytetään kokenutta näytteenottajaa ja näytteen tutkii akkreditoitu laboratorio. Tarkkailuraportit toimitetaan ympäristövalvontaan sekä Lupa- ja valvontaviranomaiselle vuosittain.

ASIAN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Maa-aines- ja ympäristölupa-asian vireilläolosta on kuulutettu Tervolan kunnan sähköisellä ilmoitustaululla 18.3.-24.4.2026 välisenä aikana. Ilmoitus hakemuksen vireilläolosta on julkaistu Tervola-lehdessä 8.2.2024. Hakemusasiakirjat ovat kuulutusaikana olleet nähtävillä myös Tervolan kunnanvirastossa. Asian vireilläolosta on erikseen annettu tieto niille, joita asian on katsottu erityisesti koskevan. (MAL 3 §, YSL 44 §)

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Lupa- ja valvontaviraston ja Tervolan kunnan terveydensuojeluviranomaisen, Meri-Lapin Vesi Oy:n sekä Tornionlaakson museon lausunnot. Museoviranomaisen lausunto on pyydetty alkuperäisen lupahakemuksen vireille tulon yhteydessä vuonna 2024 eikä uutta lausuntoa ole pyydetty, koska lupa-alueen sijainti ei ole muuttunut. (MAL 4 §, YSL 36 §)

Lupa- ja valvontaviraston lausunto

Lupa- ja valvontavirasto on lausunnossaan ottanut kantaa mm. luonnonsuojelulailla suojeltuihin törmäpääskyihin, lupa-alueen kaavoitusmerkintään, pohjavesialueeseen ja pohjaveden pinnantasoon ja havaintoputkiin, ottamisen vaikutuksiin pohjavesialueella, toiminnan tarkkailuun, ottamistoimintaan, murskaustoimintaan sekä alueen maisemointiin.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että koska kyseessä on alueen lopulliseen maisemointiin tähtäävä toiminta, lupaa ei tule myöntää 5 vuotta pidemmäksi ajaksi. Lupa- ja valvontavirasto myös suosittelee, että lupaa ei myönnettäisi kahta (2) vuotta pidemmäksi ajaksi, sillä alueen maisemointi ja jälkihoito tulisi saattaa loppuun mahdollisimman pian alueen pohjaveden ja vedenoton turvaamiseksi. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että ennen uuden luvan myöntämistä on lisäksi tarkistettava, että 30.6.2024 asti voimassa olevan luvan lupaehdot ovat alueella toteutuneet. Mikäli alueella olevista pohjaveden havaintoputkista kaikki eivät ole toimintakuntoisia, tulee ne korvata uusilla putkilla. Hakijan on lisäksi selvennettävä lupaviranomaiselle tieto ylimmästä havaitusta pohjaveden pinnatasosta alueella, ja lupaviranomaisen on sen perusteella huolehdittava lupamääräyksissä, että koskemattonta suojakerrospaksuutta jää varsinaisella ottamisalueella aina vähintään neljä (4) metriä alimpaan lu-

vassa sallittuun ottotasoon nähden. Hakijan on esitettävä lupaviranomaiselle ennen luvan myöntämistä selvitys siitä, paljonko otettavasta aineksesta käytetään itse maisemointiin, joka on maisemointiottamisen tarkoitus. Maisemoinnista on tarpeen myös esittää tarkempi suunnitelma ja aikataulu lupaviranomaiselle ennen luvan myöntämistä. Maisemointisuunnitelmassa tulee myös huomioida törmäpääskyjen esiintymisen ja pesimisen mahdollisuus alueella. Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että suunnitelma-alueeseen kuuluvalla 6,4 ha maisemointialueella maisemointitoimenpiteet on toteutettava viipymättä.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että maisemointi- ja jälkihoitotöiden toteuttamisen jälkeen alueella ei ole enää jatkossa edellytyksiä maa-ainesten ottamistoiminnan jatkamiselle. Maisemointityöt on tehtävä loppuun luvan voimassaolon aikana. Lisäksi jälkihoidon toteutumista ja pohjaveden tilan seurantaan tulee jatkaa vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä. Pohjavesialueella olevan vedenottamon ja tutkitun vedenottopaikan tulee jatkossakin säilyä vedenhankintaan soveltuvina laadullisesti ja määrällisesti.

Lupa- ja valvontavirasto myös muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjaveteen kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Tervolan kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Terveydensuojeluviranomainen toteaa lausunnossaan seuraavaa: Toiminta alue on tärkeällä pohjavesialueella, muistutan pohjaveden pilaamiskiellostä, jonka mukaan pohjavettä ei saa pilata eikä sen laatua vaarantaa. Pilaamiskielto on ehdoton. Toiminnan aikana on huomioitava käytössä oleva pohjavesialue ja yksityishenkilöiden mahdolliset talousvesikaivot. Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia ja heikennyksiä käytössä olevan pohjaveden saantiin ja laatuun. Mikäli toiminta tapahtuu hakemuksessa kuvatulla tavalla Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnalla ei ole muuta huomautettavaa asian suhteen. Terveydensuojelun periaatteiden mukaisesti elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy (terveydensuojelulaki 763/1994, 2 §).

Meri-Lapin Vesi Oy:n lausunto

Meri-Lapin Vesi Oy:n näkemyksen mukaan hakemuksen mukaisesta maa-ainesotto- ja murskaustoiminnasta voi aiheutua Petäjämaan vedenottamon veden laadun ja käyttökelpoisuuden vaarantuminen, minkä perusteella maa-ainesotto- ja murskaustoiminnalle ei tule myöntää lupaa. Meri-Lapin Vesi Oy:lle on jo nyt koitunut merkittävää haittaa Tornion Rakennussoran toiminnan takia ja lupahakemuksen mukainen ototoiminta vaarantaisi pohjaveden laatua ja määrää nykytilannettakin enemmän. Lisäksi Meri-Lapin Vesi Oy:n näkemys on, että pohjaveden korkeuteen on jätettävä riit-

tävä suojakerrospaksuus. Ympäristöministeriön oppaan Maa-ainesten ottaminen – Opas maa-ainesten kestäväään käyttöön (2023) mukaan lähisuojavaikuttajalla ottamistoimintaa tai jälkihoitamattomia ottamisalueita ei saisi olla lainkaan. Olemassa olevilla ottamisalueilla suojakerroksen paksuuden on oltava vähintään 6 metriä.

Tornionlaakson museon lausunto

Tornionlaakson museo lausunnossaan toteaa, että maa-ainesten ottoalueen läheisyydessä sijaitsee muinaismuistolain rauhoittaman kiinteä muinaisjäänne Petäjämaa (1000011822) pyyntikuoppa ja talonpohja. Kohden sijaitsee noin 100 metriä itään suunnitelma-alueesta. Petäjämaan ympäristössä on useita tunnettuja kiveäisen ajan kohteita. Inventointitiedot alueelta ovat puutteelliset ja vanhentuneet. Petäjämaan pohjoisosassa on potentiaalinen ennestään tuntemattomien muinaisjäänneiden löytymiselle. Suunnittelun pohjoisosassa aiemmin kaivamattomilla alueilla tulee tehdä arkeologin suorittaman maastotarkastus mahdollisten aiemmin tuntemattomien muinaisjäännekohteiden varmistamiseksi.

Tornionlaakson museo teki arkeologisen maastotarkastuksen alueelle 15.8.2024 ajantasaisen tiedon varmistamiseksi. Alueelta ei löydetty uusia muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettuja muinaisjäänneitä tai muita arkeologisia kulttuuri-perintökohteita, joilla olisi vaikutuksia maa-aines- ja ympäristölupahakemukseen. Museon käsityksen mukaan maa-aineksen ottoluvalla ja ympäristöluvalla ei ole estettä.

Muistutus Tervolan kunta

Tervolan kunta toteaa muistutuksessaan seuraavaa: hakemuksessa on esitetty toiminta-aikoja. Murskaus arkipäivisin (ma-pe) klo 7.00-22.00 ja kuormauksen osalta (ma-la) 6.00-20.00 Tervolan kunta toteaa, että esitettyjä aikoja tulee noudattaa, jotta välttyään tarpeettomalta meluhaitalta. Lähimmät asuinrakennukset ovat noin 500-600 m etäisyydellä. Toiminta-alue sijoittuu Petäjämaan 1 (1284504) luokan pohjavesialueelle, jossa sijaitsee kaksi vedenottamoa. Tervolan kunta muistuttaa, että polttoaineiden, öljyjen ja muiden haitallisten aineiden pääsy maaperään ja vesiin tulee estää. Pohjaveden suojelu perustuu Suomessa keskeisesti ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 17 §:n pohjaveden pilaamiskieltoon ja maaperän pilaamiskieltoon (YSL 16 §), joka turvaa pohjaveden laatua maaperän kautta tapahtuvalta pilaantumiselta. Murskaamisesta ja maa-ainesten kuljetuksesta aiheutuva pölyämistä tulee ennaltaehkäistä. Pölyämistä sekä pölyn leviämistä tulee tarkkailla töiden aikana. Mikäli pölyn leviämistä tapahtuu erityisen runsaasti ennaltaehkäisystä huolimatta, on työvaihe keskeytettävä siksi aikaa, kunnes pölyäminen saadaan hallintaan.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Luvan hakijalle on toimitettu hakemuksesta annetut lausunnot sekä jätetty muistutus. Luvan hakija on antanut vastineensa.

Vastine annettuihin lausuntoihin

Tornion Rakennussora Oy:n vastineessa on täsmennetty lupahakemuksessa esitettyjä tietoja sekä esitetty, kuinka ympäristönsuojelu varmistetaan ja pohjaveden pilaantumisen esitetään. Putkikortit uudistetuista pohjavesiputkista. Ottotoiminta ja murs-

kaus pystytään toteuttamaan niin, että vaikutukset ympäristöön ovat mahdollisimman vähäisiä toiminnan aikana. Toiminnan jälkeen alueen jälkihoito suoritetaan siten, että alue on mahdollisimman monimuotoinen ja muuhun ympäristöön sopiva. Lisäksi vanha ottoalue, joka maisemoidaan, on maisemoinnin jälkeen ympäröivään luontoon sopivampaa aluetta kuin se nykytilassaan on. Lisäksi hakija on vastineessaan ottanut kantaa mm. luonnonsuojeluun, Petäjämaan pohjavesialueeseen, toiminnan tarkkailuun, murskaustoimintaan sekä maisemointiin ja jälkihoitoon.

Vastine jätettyyn muistutukseen

Tornion Rakennussora Oy:n lupahakemuksessa on huomioitu muistutuksessa esiin tuodut asiat, kuten toiminta-ajat sekä toiminnasta aiheutuva pöly.

YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN RATKAISU

Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen myöntää Tornion Rakennussora Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen sekä ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan maa-aineksen murskaamiseen Tervolan kunnan Sihtuunan kylään tilalle Havukka-aho RN:o 845-402-13-269. Toiminnassa on noudatettava tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä ja toissijaisesti hakemuksessa ilmoitettuja asioita, jos niistä ei ole lupamääräystä.

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

1. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 70 000 m³. Hakijan on huolehdittava siitä, ettei ottamisessa ylitetä sallittua kokonaisottomäärää. (MAL 11 §, MAA 6 §)
2. Alueella saa murskata irrotettuja maa-aineksia enintään 30 000 tonnia vuodessa. Hakijan on huolehdittava siitä, ettei murskauksessa ylitetä sallittua murskausmäärää. (YSL 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)
3. Ennen ottamistoiminnan aloittamista lupahakemuksessa esitetyn ottamisalueen nurkat on selkeästi merkitty maastoon (esim. paaluttamalla), maa-ainesten oton aloituskohtiin on merkitty hyväksytty ottamistaso, pohjaveden pinnantasot mitattuna, hyväksyttävissä oleva lupapäätöksen mukainen vakuus on asetettuna sekä aloitustarkastus pidettynä. Aloitustarkastuksessa tarkastetaan pohjavesiputkien sijainti. (MAL 11 §, MAA 6 §)
4. Ottamisalueen korot tulee merkitä alueelle näkyvästi ja riittävän tiheästi. Luvan hakijan tulee tarkistaa ottamisalueen korot riittävän usein, jotta sallittuja ottotasoja ei aliteta missään tilanteessa. Tämän varmistamiseksi luvan hakijan tulee toimittaa lupaviranomaiselle suunnitelma mittausten toteuttamisesta ja kirjaamisesta. Samalla luvan hakijan tulee esittää suunnitelma toimista, jos pohjaveden pinta tulee toiminnan yhteydessä vastaan. (MAL 11 §, MAA 6 §)
5. Alin sallittu ottamistaso on +61.00 (N2000). Maa-ainesten ottaminen voidaan ulottaa suunnitelman mukaisiin ottamistasoihin, kuitenkin siten, että ylimmän pohjavesipinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään neljän (4) metrin paksuinen suoja-

kerros koskematonta maa-ainesta. Jos toiminnassa on menty alinta ottamistasoa syvemmälle, tulee tilanne korjata viipymättä, ja nostaa taso alueelta peräisin olevalla aineksella. Mikäli alueella on jo ennestään kohtia, joissa alin ottamistaso on alitettu, tulee nämä alueet tasata nykyiseen alimpaan ottamistasoon. (MAL 11 §, MAA 6 §)

6. Maa-ainesten ottaminen on järjestettävä siten, että ottamisalue on turvallinen alueella liikkujille maa-ainestenoton aikana ja sen päätyttyä. Jyrkät rinteet on aidattava tai merkittävä selkeästi. Lippusiimojen käyttäminen on kielletty. Toiminta-alueen ympäristöön tulee laittaa riittävä määrä varoituskylttejä, jotka ovat näkyvissä myös talvella. (MAL 11 §, MAA 6 §)

7. Päivittäisessä toiminnassa tulee noudattaa seuraavia kellonaikoja:

- murskausta saa tehdä ma-pe kello 7.00–22.00
- rikutusta saa tehdä ma-pe kello 08:00–18:00
- kuormaamista ja edelleen kuljetusta saa tehdä ma-pe kello 6.00–22.00 sekä la kello 8.00–18.00.

Sunnuntaisin ja arkipyhinä melua aiheuttava toiminta alueella on kielletty. (YSL 7,52§, VNA 713/2014 15§, NaapL 17§, VNA 800/2010 8 §)

8. Toiminnan järjestämisessä tulee huomioida törmäpääskyjen mahdollinen pesintä alueella, ja että erityisen suurta melua aiheuttavat toimenpiteet tulee ajoittaa törmäpääskyn pesintäajan (1.5.–31.8.) ulkopuolelle. Törmäpääskyjen pesinnän häirintä sekä pesien vahingoittaminen on kielletty.

9. Luvansaajan on huolehdittava siitä, ettei maa-aineksia kulkeudu Varejoentielle. Jos maa-aineksia kulkeutuu tielle, luvan haltijan on puhdistettava liittymän kohta mahdollisimman pian. (YSL 16, 17 §, NaapL 17 §)

10. Alueelle ei saa tuoda jätteitä tai ylijäämämaita eikä alueella saa varastoida tai murskata muualta tuotuja maa-aineksia. (YSL 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

Melua ja tärinää koskevat lupamääräykset

11. Toiminnassa syntyvän melun A-painotettu keskiäänitaso (L_{Aeq}) ei saa ylittää lähimmissä häiriytyvissä kohteissa ulkona piha-alueella mitattuna päivällä (klo 07:00–22:00) 55 dB eikä yöllä (klo 22:00–07:00) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 § VNA 800/2010 7 §)

12. Melun osalta on huomioitava naapuritilalla toiminnassa oleva maa-ainesten otto-toiminnan murskaus. Luvansaajan on osaltaan järjestettävä toimintansa siten, ettei toiminnoista aiheutuva yhteismelu ylitä melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. (YSL 46, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 § VNA 800/2010 7 §)

13. Murskausasema ja sen melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan siten, että ottamisalueen seinämät estävät äänen etenemistä häiriintyvien kohteiden suuntaan. Murskausaseman sekä lähimpien asuin- ja lomarakennusten välinen etäi-

syys tulee olla aina vähintään 300 m. Tukitoiminta-alue voidaan sijoittaa lähemmäksi kuin 300 metrin päähän häiriöille alttiista kohteesta. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7 §, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

14. Murskattavan materiaalin ja valmiin murskeen varastokasat on sijoitettava alueelle mahdollisuuksien mukaan niin, että ne estävät melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntiin. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

15. Murskausaseman aiheuttamaa melua on lisäksi tarvittaessa torjuttava käyttämällä koteloiteja, kumituksia tai vastaavia muita parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia menetelmiä. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

16. Luvan haltijan on teetettävä melumittaus toiminta-alueella sekä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa seuraavalla murskauskerralla. Suunnitelma melumittauksesta on toimitettava lupaviranomaiselle hyväksyttäväksi vähintään kuukautta ennen mittaus-ta. Melumittaus tulee teettää ulkopuolisella asiantuntijalla. Melumittausraportti on toimitettava lupaviranomaiselle heti sen valmistuttua. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

17. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan melumittauksia lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ja antaa meluntorjuntatoimenpi-teitä koskevia lisämääräyksiä. (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Päästöjä ilmaan koskevat lupamääräykset

18. Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa. Pölyn leviäminen ympäristöön on estet-tävä kastelulla, toimintojen sijoittelulla, putoamiskorkeuksien säätämisellä, teknisillä ratkaisuilla kuten koteloinneilla tai muilla parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukai-silla menetelmillä. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää, pölyä aiheuttava toiminta on keskeytettävä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 4 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, JL 13 §)

19. Ajoneuvojen kuormien ja alueelle johtavien teiden pölyäminen on estettävä si-ten, ettei toiminnasta aiheudu pölyhaittaa (esim. kastelemalla). Suolan käyttö pohja-vesialueella on kielletty. (VNA 800/2010 4 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

20. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan hiukkasmittauksia ja antaa hiukkaspäästöjen alentamista koskevia lisämääräyksiä. (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Päästöjä maaperään ja pohjaveteen koskevat lupamääräykset

21. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja eikä siellä saa suo-rittaa työkoneiden huolto- tai korjaustoimenpiteitä. Välttämättömien korjaustoi-menpiteiden, joita ei voida toteuttaa muualla, yhteydessä tulee käyttää imeytysmat-toa tai muuta vastaavaa alustaan, jolla öljypitoisten yhdisteiden pääsy korjauspaikalla maaperään estetään. (YSL 7, 16, 17, 52 ja 66 §, VNA 800/2010 9, 12§, JL 13 ja 72 §)

22. Alueella saa varastoida vain toiminnassa tarvittava määrän polttoaineita. Poltto-ainesäiliöiden tulee olla polttoaineiden varastointiin tarkoitettuja, kaksoisvaipallisia ja ylitäytönestimellä varustettuja lukittavia säiliöitä. Säiliöt tulee sijoittaa alueelle ra-

kennettavalle murskauslaitoksen suoja-alueelle tai erikseen rakennettavalle tukitoiminta-alueelle. (VNA 800/2010 9, 12 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9 §, VNA 713/2014 15 §)

23. Käytettäessä alueella sellaisia murskauslaitoksia, jotka eivät sisällä polttonesteitä, on maaperä tiivistettävä murskauslaitoksen alla niissä kohdissa, joista maahan on mahdollista päästä öljy-yhdisteitä. Mikäli alueella käytetään omalla polttomoottorilla toimivia, polttoainetta mukanaan kuljettavia liikkuvia murskauslaitoksia, tulee maaperä tiivistää koko laitoksen kohdalla. (YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

24. Maaperän tiivistämisessä tulee käyttää riittävän vahvaa HDPE-kalvoa tai muuta vastaavaa rakennetta, joka estää öljy-yhdisteiden pääsyn pohjaveteen. Tiivistetyllä alueella maanpinta tulee muotoilla ja reunat korottaa niin, että mahdolliset polttonestevuodot ja alueelle satava vesi eivät pääse valumaan alueen ulkopuolelle. Sellaiset tiivistetyt alueet, joilla varastoidaan tai käsitellään polttonesteitä, tulee lisäksi varustaa sadeveden keräilykaivolla tai muulla järjestelmällä, jonka avulla alueelle kertyvä vesi voidaan tarvittaessa poistaa alueelta. Tiivistetyiltä alueilta tyhjennettävä sadevesi on toimitettava käsiteltäväksi sellaiselle vastaanottajalle, jolla on ympäristönsuojelulain mukainen lupa vastaanottaa ko. jätettä. (YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

25. Ennen laitoksen sijoittamista alueelle valvontaviranomaiselle on esitettävä em. maaperäsuojaukseen koskevat tarkemmat suunnitelmat rakennusmateriaaleineen ja mitoitus-tietoineen sekä suojausrakenteiden rakentamisaikataulu. Alueella on pidettävä tarkastus ennen rakenteiden peittämistä. Murskaamo tulee sijoittaa mahdollisimman kauas tutkitusta vedenottopaikasta. (YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

26. Jätevesien maahanimeytys on kielletty. Jätevedet on johdettava umpisäiliöön ja toimitettava käsiteltäväksi sellaiselle vastaanottajalle, jolla on ympäristönsuojelulain mukainen lupa vastaanottaa ko. jätettä. (VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

Jätehuoltoa koskevat lupamääräykset

27. Toiminnanharjoittajan on järjestettävä toiminta-alueen jätehuolto siten, että jätteistä tai jätehuollosta ei aiheudu maaperän, pintavesien tai kaivojen pilaantumista, ympäristön roskaantumista, epäsiisteyttä, yleisen turvallisuuden heikentymistä eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16, 17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

28. Toiminnassa on huolehdittava, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Muodostuvista jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee jätteen määrä, laatu sekä toimitusaika ja -paikka. Jätteitä ei saa haudata alueelle. Jätteet, joita ei voi kierrättää tai käyttää uudelleen, on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi toimijalle, jonka ympäristöluvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen vastaanotto. (VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16, 17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

29. Vaaralliset jätteet tulee merkitä ja pitää erillään muista jätteistä omissa astioissaan niille varatussa tiivispohjaisessa, katetussa ja reunakorokkeella varustetussa tilassa. Vaarallista jätettä ei saa varastoida alueella toimintajaksojen ulkopuolella. Vaa-

rallisten jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvoston asetuksen jätteistä (179/2012) mukaiset tiedot vaarallisista jätteistä. Vaaralliset jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi vähintään kerran vuodessa laitokseen, jonka ympäristöluvassa tällaisen jätteen vastaanotto on sallittu. (VNA 800/2010 11 §, JL 121 §, YSL 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

30. Läjitettyt pintamaat tulee hyödyntää alueen maisemoinnissa maa-ainesluvan mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on noudatettava valtioneuvoston asetuksen kaivannaisjätteistä säädöksiä, arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. (MAL 16 b §, MAA 5 a §, YSL 1144, VNA 190/2013 4 §)

Häiriö- ja poikkeustilanteita koskevat lupamääräykset

31. Päästöjä olennaisesti lisäävän häiriön tai vian sattuessa korjaustoimiin on ryhdyttävä viipymättä. Alueelle on varattava vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta, nopeasti ja helposti saatavilla olevaan paikkaan alkusammutuskalustoa ja kemikaalivuotojen torjuntaan soveltuvaa materiaalia ja kalustoa. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §, JL 13 §)

32. Alueella työskentelevällä henkilökunnalla on oltava tiedossaan toimintaohjeet onnettomuus- ja vahinkotilanteiden varalta. (VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

33. Alueella mahdollisesti tapahtuvissa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavissa vahinkotilanteissa asianmukaisiin ja tarpeellisiin toimenpiteisiin päästöjen syntymisen, niiden edelleen leviämisen ja enempien vahinkojen estämiseksi sekä ympäristön tilan ennallistamiseksi on ryhdyttävä välittömästi. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 14, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

34. Kaikista polttoneste- ja kemikaalivuodoista ja muista onnettomuuksista, joista saattaa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Polttoneste- ja kemikaalivuodoista on lisäksi ilmoitettava Lapin pelastuslaitokselle, Lapin ELY-keskukselle ja vesilaitoksille. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 7, 16, 17, 52, 123, 134 §, VNA 713/2014 15 §)

Toiminnan tarkastamista, tarkkailua ja raportointia koskevat lupamääräykset

35. Maa-ainesluvanhaltijan tulee vuosittain tammikuun 31 päivään mennessä ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu sähköisesti NOTTO-tietokantaan. (MAL 23 §, MAA 9 §)

36. Lupaviranomainen perii luvan tarkastamisesta ja valvonnasta aiheutuneet kulut kunnassa vahvistetun taksan mukaisesti. Mikäli vuotuinen myönnetty ottamismäärä ylitetään, luvanhaltijan on ilmoitettava ylityksestä kirjallisesti lupaviranomaiselle ja kunnalla on oikeus periä ylityksen osuus valvontamaksusta heti. (MAL 23 §, MAA 9 §)

37. Pohjaveden pinnan taso tulee mitata havaintoputkista säännöllisesti neljä kertaa vuodessa. Mittaustulos, mittauspäivämäärä, mittaja sekä pohjavesiputken tiedot tulee toimittaa valvontaviranomaiselle sekä Lupa- ja valvontavirastolle heti mittauksen jälkeen. (VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 8, 16, 17, 49, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

38. Pohjaveden laatua on seurattava vuosittain kesäkuussa otettavasta vesinäytteestä. Samalla tulee mitata pohjaveden pinnankorkeus. Vesinäytteestä tulee määrittää pH, sähkönjohtavuus, Fe, mangaani, NO₃, kloridi, väri, KMnO₄, haju sekä polttoainehiilivedyt (määritysraja 50 µg/l) ja mineraaliöljyt. Pohjaveden laatatiedot tulee toimittaa valvontaviranomaiselle sekä Lupa- ja valvontavirastolle tulosten valmistumisen jälkeen. Vedenlaatu näytteet tulee olla asiantuntevan näytteenottajan ottamia ja näytteenoton tulee vastata laboratorion laatukriteerejä (sertifioit, akkreditoitu). Määritystulosten lisäksi tarkkailuraportista tulee ilmetä näytteenottopäivämäärä, näytteenottaja, näytteenottotapa, määrityksen tehnyt laboratorio, käytetyt menetelmät sekä niiden mittausepävarmuudet ja akkreditointi. (VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 8, 16, 17, 49, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

39. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava toimintansa päästöjä ja ympäristövaikutuksia ja ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi. Mahdollisista toiminnan aiheuttamasta haittaa koskevista yhteydenotoista ja valituksista tulee ilmoittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viipymättä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12, 13 §, YSL 7, 8, 16, 17, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

40. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta. Edellisen vuoden vuosiyhteenveto toiminnasta tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain 31.1. mennessä. Ympäristönsuojelun yhteenvedon perusteena olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään viimeiseltä kuudelta vuodelta viranomaisten nähtäväksi. Vuosiyhteenvedosta tulee käydä ilmi vähintään seuraavat tiedot:

- tiedot toiminta-ajoista sekä murskauspäivien lukumäärästä (pv)
- tiedot murskatun kiviaineksen määrästä (t/a)
- tiedot alueella vuodenvaihteessa välivarastoituna olevan murskeen määrästä (t)
- tiedot vuoden aikana alueelta edelleen toimitetun murskeen määrästä (t/a)
- tiedot toiminnasta syntyneistä jätteistä ja niiden edelleen toimittamisesta
- tiedot käytettyjen polttoaineiden laadusta ja määrästä (t/a)
- tiedot päästöjä aiheuttaneista häiriötilanteista ja vahinko- tai onnettomuuspauksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei asiasta ole raportoitu jo aiemmin
- tiedot mahdollisista melu- ja hiukkasmittauksista, niiden tuloksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei tuloksia ole raportoitu jo aiemmin. (YSL 52, 58, 62 §, VNA 800/2010 13 §, VNA 713/2014 15 §, JL 12, 118, 119, 122 §)

Muut lupamääräykset

41. Asiattomien pääsy ajoneuvoilla toiminta-alueelle on estettävä lukittavalla puomilla tai muulla vastaavalla järjestelyllä ja alue on niiltä osin aidattava, missä on puutoamisvaara, ulkopuolisille aiheutuvan vaaran estämiseksi. Toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnossapidosta on huolehdittava niin, ettei toiminnasta aiheutuvien ympäristö- tai terveysvahinkojenriski lisäännä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

42. Laitokselle on nimettävä vastuuhenkilö onnettomuus- ja häiriötilanteita ja toiminnan seurantaan ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot on ilmoitettavat valvontaviranomaiselle. Yhteystiedot on pidettävä ajantasaisina. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, JL 141 §)

43. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että kaikki alueella toimivat urakoitsijat ovat tarpeellisilta osin tietoisia tässä päätöksessä annetuista lupamääräyksistä. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)

44. Luvanhaltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, kuten toiminnan supistamisesta, toiminnan laajentamisesta tai luvanhaltijan vaihtumisesta. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 62 §, VNA 713/2014 15 §)

45. Ennen maa-ainesten ottamistoiminnan tai lupa-ajan päättymistä luvanhaltijan on pyydettävä kunnan valvontaviranomaista pitämään alueella lopputarkastus. (MAL 11 §, MAA 6, 7 §)

46. Ottamistoiminnan päätyttyä toiminta-alue tulee maisemoida mahdollisimman hyvin ympäristöön sopivaksi ja ottamisalueen reunat tulee loiventaa vähintään kaltevuuteen 1:3. Alueen maisemointiin ei saa käyttää muualta tuotuja maa-aineksia ilman ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyntää. Ottamisalueelle mahdollisesti rakennetut turvarakenteet on poistettava. Ottamistoiminnan yhteydessä syntyneet kaivannaisjätteet on mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä ottamisalueen maisemoinnissa. Alueelle ei saa haudata kantoja, hakkuutähteitä tai muita jätteitä. Ottamisalueelle ei saa jäädä maa-ainekasojia ja tiivistyneet tienpohjat sekä varastokasojen pohjat tulee pehmentää. Ottamisalueelle tulee istuttaa alueelle ominaisia puuntaimia 2 500 kpl/ha. (MAL 10, 11 §, MAA 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §, JL 72 §)

47. Luvan haltijan tulee hyvissä ajoin, ennen lupa-ajan päättymistä luvan voimassaoloaikana, esittää valvontaviranomaiselle tarkempi suunnitelma alueen lopullisesta maisemoinnista.

48. Aiemman maa-ainesluvan 6,4 ha alue, joka on jäänyt maisemoimatta, tulee olla maisemoituna 1.10.2027 mennessä.

49. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvien parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden ja toimintatapojen kehittymistä ja otettava niitä soveltuvin osin käyttöön, jos näin voidaan vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa. (YSL 8, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

RATKAISUN PERUSTELUT

Maa-aineslain mukaiset perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-ainesten ottamisesta ei saa aiheutua 1) kauniin maisemankuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmelle kaupunki- tai maisemakuva. Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Ottamistoiminta ei aiheuta kauniin maisemankuvan turmeltumista eikä luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Alueella ei ole havaittu merkittäviä luontoarvoja, joten maa-ainestenotto ei aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Alueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita eikä valtakunnallisesti merkittäviä rakennettua kulttuuriympäristöä eikä alueella tai sen läheisyydessä ole inventoitu arvokkaita perinnemaisemakohteita. Petäjämaan maa-ainesalueella on tehty havaintoja törmäpääskyistä. Alueella tai sen läheisyydessä ei havaittu muita luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja. Toiminta-alueen läheisyydessä on inventoituja muinaismuistolain mukaisia kohteita, mutta hakemuksen mukaisella toiminnalla ei niihin ole vaikutusta ja museoviranomainen katsoo, ettei luvan myöntämiselle ole estettä.

Länsi-Lapin maakuntakaavassa alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M), tärkeäksi tai vedenhankintakäyttöön soveltuvaksi pohjavesialueeksi (pv) sekä maa-ainesten ottamisalueeksi (EO).

Alue sijaitsee tärkeällä 1-luokan pohjavesialueella. Lupapäätöksessä on veloitettu jättämään pohjaveteen riittävä suojakerros, polttoaineiden käsittelystä on päätöksessä annettu määräykset sekä alueelle rakennettavasti murskausalueesta. Toiminnasta ei siten aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Alue ei sijoitu rantavyöhykkeelle.

Kun toiminnassa noudatetaan ottamissuunnitelmassa esitettyä ja lupamääräyksissä vaadittuja suojaustoimia, ei ottamistoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle.

Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä maa-ainesten ottaminen ole riskitilassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset perustelut

Lupaharkinnan perusteet

Ympäristönsuojelulain mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolojen huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta raskautusta.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on myös, että toiminnan sijoittamisessa noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään. Ympäristönsuojelulain 12 § 1 mom mukaan toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Ympäristönsuojelulain 11 §:n 2 momentin kohdan 2 mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon alueen ja sen ympäristön nykyinen tuleva, oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset.

Valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) on annettu mm. määräys toiminnan sijoittumisesta (3 §), ilmaan joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisesta (4 §) ja meluntorjunnasta (6 §). Asetusta sovelletaan vähimmäisvaatimuksena silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Valtioneuvosto on antanut päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) ja sen mukaan ohjeena on mm. että asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7:00–22:00) 55 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla vastaava ohjearvo 45 dB. Jos melu on luonteeltaan impulssimaista / kapeakaistaista, laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista ohjearvoon. Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 mukaisessa toiminnassa melutason ohjearvot ovat sitovia raja-arvoja.

Luvan myöntämisen edellytykset

Kun otetaan huomioon toiminta-alue ja sen ympäristön tila ja käyttö, murskauksesta sekä maa-aineksen varastoinnista, tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä naapuruussuhteista annetun lain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta raskautusta.

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 3 § mukaan kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen

seen on vähintään 300 m. Tukitoiminta-alue voidaan sijoittaa vähintään 100 m etäisyydelle häiriintyvistä kohteista. Lähimmät asuin- ja lomarakennukset sijaitsevat noin 500-600 m etäisyydellä toiminta-alueesta. Toiminta ei sijoitu asetuksen vastaisesti.

Länsi-Lapin maakuntakaavassa alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M), tärkeäksi tai vedenhankintakäyttöön soveltuvaksi pohjavesialueeksi (pv) sekä maa-ainesten ottamisalueeksi (EO).

Petäjämaan maa-ainesalueella on tehty havaintoja törmäpääskyistä. Alueella tai sen läheisyydessä ei havaittu muita luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja.

Lupamääräysten yksityiskohtaiset perustelut

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

Lupahakemuksessa esitettyä kokonaisottomäärää ei saa ylittää. Jos toiminnassa ylittää vuosittomäärä, tulee siitä ilmoittaa kirjallisesti valvontaviranomaiselle. (Lupamääräys 1.)

Ottamisalueelta irrotettujen maa-ainesten murskausmäärää ei saa ylittää (lupamääräys 2).

Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottamissuunnitelmassa on esitetty. Ottamisalueen sekä alimman ottamistason merkitseminen on tärkeää lupamääräysten seurannan kannalta. (Lupamääräykset 3-5.)

Ottamisalueen pohjaveden pinnantasoa tulee seurata säännöllisesti, jotta epäselvyyttä suojaetäisyydestä pohjaveden pintaan ei ole. Luvanhaltijan tulee aina olla selvillä pohjaveden pinnantasosta. (Lupamääräykset 4-5.)

Määräys on tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara. (Lupamääräys 6.)

Eri työvaiheiden päivittäiset toiminta-ajat ovat samat kuin viereisellä lupa-alueella. Aika-rajoitukset eivät koske muita toiminta-alueella tapahtuvia toimia, kuten esimerkiksi työvaiheita valmistelevia toimia. Kaikenlainen toiminta on kielletty sunnuntaisin ja arkipyhinä. (Lupamääräys 7.)

Törmäpääskyjen mahdollinen pesintä alueella on huomioitava maa-ainesten ottamisen ja maa-aineksen murskaamisen aikana. Törmäpääsky on luonnonsuojelulailla (9/2023) rauhoitettu erittäin uhanalainen ja kiireellisesti suojeltava lintulaji. Törmäpääskyn pesien vahingoittaminen ja pesinnän häiritseminen on kielletty luonnonsuojelulain 70 §:n ja lintudirektiivin nojalla. (Lupamääräys 8.)

Maa-aineksen kuljettaminen ei saa aiheuttaa haittaa tai vaaraa tienkäyttäjille eikä lähi-asutukselle. (Lupamääräys 9.)

Kieltoon maa-aineksen tuontiin Petäjämaan pohjavesialueen ulkopuolelta ennalta ehkäistään epäpuhtaiden maa-ainesten käsittelystä mahdollisesti aiheutuvaa maaperän ja pohjaveden muutoksia tai pilaantumista. (Lupamääräys 10.)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 6 § määrittää vähimmäisvaatimukset meluntorjunnasta. Melua koskevilla määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa eikä naapuruussuhdelain 17 §:n tarkoittamaa kohtuutonta räsitystä melusta. (Lupamääräykset 11-17.)

Toiminnalle sallitut melutasot perustuvat valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992). Ohjearvojen mukaan päiväaikainen (klo 7:00–22:00) melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää ulkona piha-alueella mitattuna lupamääräyksen mukaisia raja-arvoja. Melutason jäädessä alle valtioneuvoston päätöksen ohjearvojen, ei melua yleensä pidetä kohtuuttomana rasituksena eikä terveyshaitan vaaraa aiheuttavana. (Lupamääräys 11.)

Ympäristöön aiheutuvan melutason minimoimiseksi ja viereisten alueiden toimijoiden yhteismeluvaikutuksen pienentämiseksi, tulee murskauksen järjestämisessä kiinnittää huomiota murskausaseman sijoittamiseen mahdollisimman alas louhoksesta ja sijoittamalla murskausasema louhintarintauksen läheisyyteen, jolloin rintuus vaimentaa melun leviämistä. Lisäksi murskausaseman melun leviämistä tulee vaimentaa sijoittamalla murskausaseman läheisyyteen varastokasoja melusteiksi. (Lupamääräys 12.)

Murskausaseman sijoittelu sekä varastokasojen käyttö melusteena ovat edullisia ja tehokkaita keinoja torjua melua. Elleivät edellä mainitut toimenpiteet ole riittäviä sallitun melutason saavuttamiseksi, voidaan toiminnasta aiheutuvaa melutasoa vähentää edelleen mm. kumituksilla tai koteloinneilla. (Lupamääräykset 13-15.)

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sen sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta melusta ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitystä tai terveyshaittaa. Melun määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa ja hakemuksesta jätettyjen muistutusten vuoksi, luvan haltija tulee teettää melumittaus seuraavalla murskauskerralla ja ryhtyä toimenpiteisiin meluhaittojen vähentämiseksi, mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta. Lupaviranomainen voi myöhemminkin velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan melumittauksia ja antaa meluntorjuntatoimenpiteitä koskevia lisämääräyksiä. (Lupamääräykset 16-17.)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 4 §:ssä yksilöidään vaatimuksia ilmaan joutuvien päästöjen rajoittamiseksi. Määräykset ovat tarpeen pöly- ja hiukkaspäästöjen ehkäisemiseksi, leviämisen rajoittamiseksi sekä naapureille aiheutuvan terveys- ja viihtyvyyden ehkäisemiseksi. (Lupamääräykset 18-19.)

Toiminnanharjoittajalla on käytettävissään useita vaihtoehtoisia keinoja haitallisen pölyn määrän vähentämiseksi. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää (esim. kovalla tuulella), tulee toiminta tilapäisesti keskeyttää. (Lupamääräykset 18-19.)

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta pölystä ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsytystä tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa pölyn määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelvoitteita. Pölyn määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittaja selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin pölynhaittojen vähentämiseksi, mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta. (Lupamääräys 20.)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 9 § määrittää vähimmäisvaatimukset maaperän ja pohjaveden suojelusta. Polttonesteiden maahan pääsy aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Polttonesteiden varastoinnilla asianmukaisissa säiliöissä, säiliöiden sijoituspaikan suojarakenteilla sekä polttonestesäiliöiden teknisillä ratkaisuilla ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. (Lupamääräykset 21-25.)

Huoltoja ja korjauksia koskevalla määräyksellä vähennetään maaperän ja pohjaveden pilaumisriskiä ja haittaa terveydelle tai ympäristölle sekä ehkäistään roskaantumista (Lupamääräys 21).

Jätelain mukaan jätteitä on käsiteltävä ja jätehuolto järjestettävä hallitusti ja niin, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätehuoltoa koskevilla lupamääräyksillä varmistetaan jätteiden lainmukainen ja asianmukainen käsittely sekä ennalta ehkäistään maaperän ja pohjaveden pilaantumista ja terveyshaitan synnyn vaaraa. (Lupamääräykset 27-30.)

Jätelain mukaan vaarallisten jätteiden siirroista on laadittava siirtoasiakirja (lupamääräys 29).

Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. (Lupamääräys 30.)

Nopealla häiriötilanteiden korjaamisella vähennetään haitallisia ympäristövaikutuksia ja ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. Varautumisella ennalta vahinkotilanteisiin (mm. ohjeistuksen ja tarvittavan välineistön avulla) ja nopealla torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisellä ennalta ehkäistään päästöjä ympäristöön ja vähennetään onnettomuus- ja vahinkotilanteissa syntyviä vahinkoja. (Lupamääräykset 31-34.)

Lupamääräyksellä 30 varmistetaan tiedonkulku viranomaisille ja mahdollistetaan asianmukaisten varotoimenpiteiden toteutuminen sekä torjunta- ja ennallistamistoimenpiteiden toteutuminen ja valvonta tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai saattanut aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa (Lupamääräys 34.).

Maa-aineslupan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu NOTTO-tietojärjestelmään (lupamääräys 32).

Luvan hakija tai haltija on velvollinen suorittamaan ottamissuunnitelman tarkastamisesta sekä ottamistoiminnan valvonnasta kunnalle maksun. Maksujen perusteet määritellään kunnan hyväksymässä taksassa. (Lupamääräykset 35-36.)

Vedenlaadun ja pohjavedenpinnan korkeuden seurannalla selvitetään toiminnan mahdollisia vaikutuksia pohjaveteen ja varmistetaan, että pohjavedenpinnan päälle jää riittävän suojakerros (lupamääräykset 37-39).

Lupamääräykset seurantatulosten toimittamisesta valvontaviranomaiselle on annettu toiminnan valvonnan järjestämiseksi ja helpottamiseksi (lupamääräykset 37-40).

Toiminnan tarkkailua koskevalla määräyksellä ennalta ehkäistään häiriö- ja vahinkotilanteista aiheutuvaa ympäristön pilaantumista. Raportointia koskevilla määräyksillä varmistetaan valvontaviranomaisen tiedonsaanti ja helpotetaan luvanvaraisen toiminnan valvontaa. Tietojen perusteella seurataan toiminnan lainmukaisuutta sekä mahdollista luvan uusimisen tarvetta. (Lupamääräykset 37-40.)

Laitoksen valvonnalla ja hoidolla varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön pilaantumista, roskaantumista tai viihtyisyyden vähentymistä. Vastaavan hoitajan nimeäminen helpottaa myös yhteydenpitoa lupaviranomaisen kanssa ja toiminnan valvontaa. (Lupamääräykset 41-44.)

Luvanhaltija vastaa, siitä että toimintaa alueella harjoitetaan annetun lupapäätöksen mukaisesti. Mikäli luvanhaltija ei itse harjoita toimintaa alueella, tulee luvanhaltijan huolehtia, että kaikkia alueella toimivat tahot ovat tietoisia toimintaa koskevista lupamääräyksistä. (Lupamääräys 42-43.)

Luvanhaltija on velvollinen ilmoittamaan valvontaviranomaiselle toiminnassa tapahtuvista toiminnan luonnetta olennaisesti muuttavista tapahtumista (lupamääräys 44).

Maa-aineslain 10 §:n nojalla myönnetyn luvan voimassaoloajan aikana luvan haltijan on toteutettava myös kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet. Toiminnan sijoituessa 1-luokan pohjavesialueelle, luvan haltijan on esitettävä tarkempi suunnitelma ottamisalueen maisemoinnista. (Lupamääräys 45-48.)

Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, ettei toiminnan lopettamisen jälkeen toiminnasta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, yleisen turvallisuuden heikentymistä, roskaantumista, viihtyisyyden vähentymistä tai muuta yleisen tai yksityisen edun loukkausta (lupamääräykset 46-48).

Ympäristöluvanvaraisessa toiminnassa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Velvollisuus käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskee myös jo toimintansa aloittaneita laitoksia ja toiminnanharjoittajan tulee ottaa käyttöön päästöjä vähentävää uutta tekniikkaa, mikäli sellaista on kohtuullisin kustannuksin saatavilla (lupamääräys 49).

MAKSUT JA VAKUUDET

Tarkastusmaksu

Maa-aineslupahakemuksen tarkastusmaksu on **730 €**.

Maksu määräytyy ympäristölautakunnan 13.12.2023 hyväksymän maa-ainestaksan mukaisesti. (MAL 23 §)

Valvontamaksu

Vuosittainen maa-ainestenoton valvontamaksu määräytyy kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan. Vuoden 2026 valvontamaksu on **595 €** ja se peritään tarkastusmaksun yhteydessä. (MAL 23 §)

Ympäristölupamaksu

Ympäristölupamaksu on **1 020 €**.

Maksu määräytyy ympäristölautakunnan 29.1.2025 hyväksymän ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti. Taksan 3 §:n mukaan kiven louhinnan ja siirrettävän murskaamon ympäristölupamaksu on 3 040 €. Maa-ainestaksan 2.3 § mukaan maa-aineslupahakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittelyssä myönnettävästä ympäristöluvasta peritään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesta lupakohtaisesta maksusta puolet. (MAL 23 §, YSL 205 §)

Vakuus

Luvan saajan on ennen luvamukaisen toiminnan aloittamista asetettava **58 000 €** suuruinen hyväksyttävä vakuus **Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunnalle** ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Vakuutena voidaan pitää pankki- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkaista takausta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 12 kk tämän päätöksen voimassaoloajan jälkeen. Luvanhaltijan tulee huolehtia vakuuden voimassaolosta. Vakuus palautetaan vasta hyväksytyn lopputarkastuksen jälkeen. (MAL 12 §, YSL 61 §)

VASTAUS LAUSUNTOHIN SEKÄ MUISTUTUKSEEN

Luparatkaisun perusteluosassa ilmenevillä perusteilla luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa. Annetut lausunnot ja muistutus on otettu huomioon luparatkaisussa ja lupamääräyksissä.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Yhteislupa myönnetään määräajaksi viideksi (5) vuodeksi. Päätös on voimassa 26.8.2031 saakka.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Mikäli asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkastamisesta, on asetusta tämän luvan estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella 4.9.2026.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Maa-aineslaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun asetuksen muuttamisesta (314/2017)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)

Valtioneuvoston päätös ilmanlaadun ohjearvoista ja rikkilaskeuman tavoitearvoista (480/1996)

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Valtioneuvoston päätös ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteen pakkaamisesta ja merkitsemisestä (659/1996)

Muinaismuistolaki (295/1963)

Ympäristölautakunnan 13.12.2023 hyväksymä maa-ainestaksa

Ympäristölautakunnan 29.1.2025 hyväksymä ympäristösuojeluviranomaisen taksa

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Hakija

Jäljennös päätöksestä

Lupa- ja valvontavirasto

Meri-Lapin Vesi Oy

Tervolan Energia ja Vesi Oy

Tervolan kunta

Tervolan kunnan terveydensuojeluviranomainen

Tornionlaakson museo

Ilmoitus päätöksestä

Ilmoitus päätöksen antamisesta toimitetaan niille, joille on erikseen annettu tieto asian vireilläolosta.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja sanomalehdessä

Päätöksestä ilmoitetaan Tervolan kunnan sähköisellä ilmoitustaululla sekä Tervola-lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen (YSL 190, 191 §).

Valitusosoitus on pöytäkirjanotteen liitteenä.